

VGR Analys 2024:6

2023 års uppföljning av Stärka innovationskraften

Uppföljning av Västra Götalandsregionens program för
Stärka innovationskraften 2022-2025

Innehåll

2023 års uppföljning av Stärka innovationskraften.....	0
Innehåll.....	1
Inriktning program.....	2
Genomförande och resultat	4
Insatsområde Främja entreprenörskap och företagande	8
Insatsområdet Accelerera forskning, test och demonstration	13
Insatsområdet Utveckla marknader och tillämpningar	16
Styrkeområden	20
Hållbar industri.....	21
Hälsa och life science	25
Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi.....	28
Framtidens mobilitet.....	32
Besöksnäring, kulturella och kreativa näringar	34
Bilaga 1: Förteckning över projekt	38
Bilaga 2: Förteckning över verksamhetsbidrag som berör programmet (2023).....	42

Inriktning program

Programmet *Stärka innovationskraften 2022–2025* syftar till att beskriva Västra Götalandsregionens inriktning och prioriteringar för att bidra till en stärkt innovationskraft. Programmet är också Västra Götalands program för smart specialisering (S3).

Att stärka innovationskraften handlar om att öka den samlade förmågan till att nyttiggöra kunskap och utveckla idéer med potential att påskynda omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt Västra Götaland. Innovationskraft bidrar till att skapa värde i både privat och offentlig sektor och kan stärkas genom satsningar på entreprenörskap, nyföretagande och små och medelstora företag, liksom på internationellt starka kluster och plattformar för test och demonstration.

Programmets insatsområden:

- Främja entreprenörskap och företagande
- Accelerera forskning, test och demonstration
- Utveckla marknader och tillämpningar

Figuren nedan illustrerar insatslogiken för de tre insatsområdena i programmet, vad de förväntas bidra till och hur det i sin tur bidrar till målet för den regionala utvecklingsstrategin.

Miljö -och regionutvecklingsnämnden är huvudansvarig¹ för programmets genomförande och uppföljning, men genomförandet sker i nära samverkan med infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden och kulturnämnden utifrån respektive nämnds uppdrag och prioriteringar.

¹ Vid beslut om programmen var regionutvecklingsnämnd (RUN) huvudansvarig i nära samverkan med övriga nämnder inom regional utveckling och beredningen för folkhälsa och social hållbarhet respektive beredningen för mänskliga rättigheter.

Programmet hänger i olika grad samman med de övriga programmen för hållbar omställning.

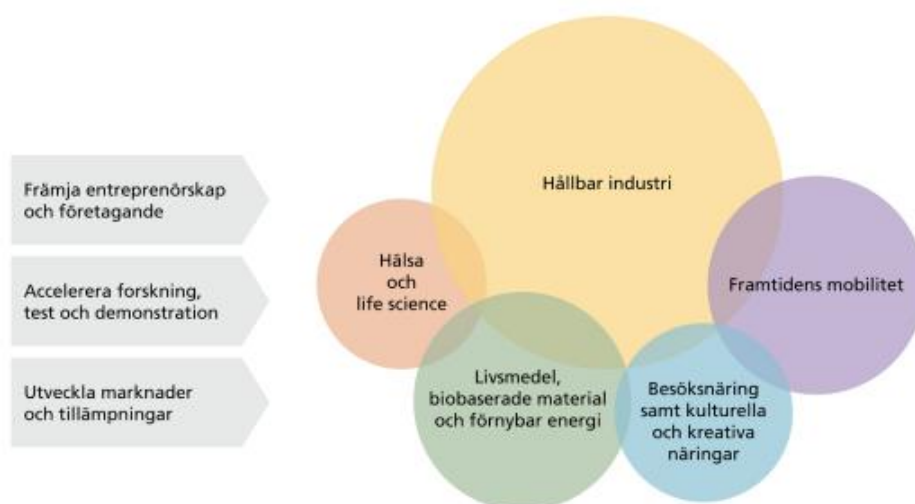
Upplägg rapport

Efter inledning då programmets inriktning beskrivs kommer ett avsnitt som rör genomförande och resultat. Varje insatsområde lyfts därefter i separata avsnitt utifrån rubrikerna genomförande, reflektion kring genomförande och avslutningsvis exempel på resultat.

Då programmet Stärka innovationskraften även avser smart specialisering finns i rapporten separata avsnitt gällande genomförande och reflektioner för styrkeområdena:

- Hållbar industri
- Hälsa och life science
- Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi
- Framtidens mobilitet
- Besöksnäring, kulturella och kreativa näringar

Genomförandet i styrkeområdena påverkar ofta alla tre insatsområden. Det gör att insatser kan tas upp under avsnitten om styrkeområden men också under insatsområden. Det är även viktigt att tänka på att det styrkeområdena i olika grad är inflettade i varandra. Det handlar till exempel om ekonomiska flöden, kompetenser, teknikutveckling mm. Vilket illustreras i bilden² nedan.

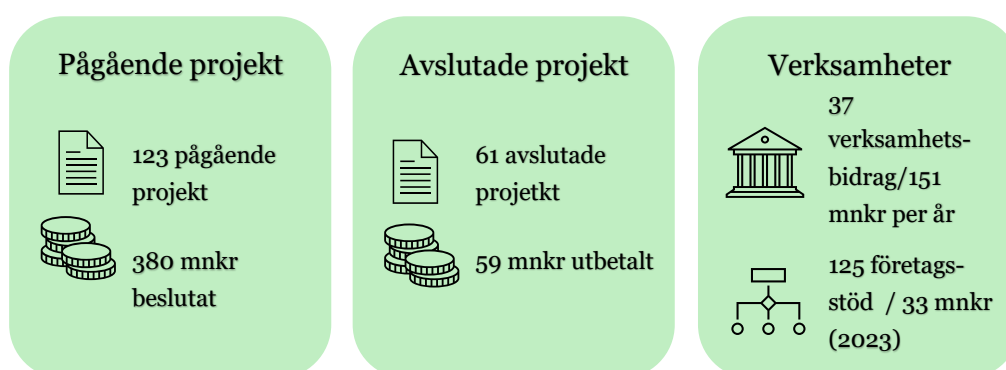

² Från Västra Götalandsregionens program för Stärka innovationskraften 2022-2025.

Genomförande och resultat

Programmet har pågått under 2022-2023. Vad som finansieras styrs av programmet och respektive nämnds årliga detaljbudget. Det handlar om satsningar som sker i samverkan med andra aktörer i Västra Götaland, men även om uppdrag till Västra Götalandsregionens olika förvaltningar samt ägardirektiv till bolag.

I figuren nedan framgår hur många projekt (pågående och avslutade³) och verksamhetsbidrag som i huvudsak bidrar till programmet Stärka innovationskraft. Här ingår alltså även de projekt som sedan redovisas under respektive styrkeområde. Vidare anges även antal företagsstöd som beslutats om.

Värt att nämna är att av miljö- och regionutvecklingsnämndens (MRU) projektbeslut under 2023 som berör Stärka innovationskraften angavs att 28 av dessa även bidrog till kraftsamling cirkulära affärsmodeller, 8 till kraftsamling digitalisering, 21 till kraftsamling elektrifiering och 1 projekt till kraftsamling fullföljda studier. Projekten uppgick i beslutade MRU-medel till 98 mnkr till cirkulära affärsmodeller, 63 mnkr till digitalisering, 86 mnkr till elektrifiering och 2 mnkr till fullföljda studier.

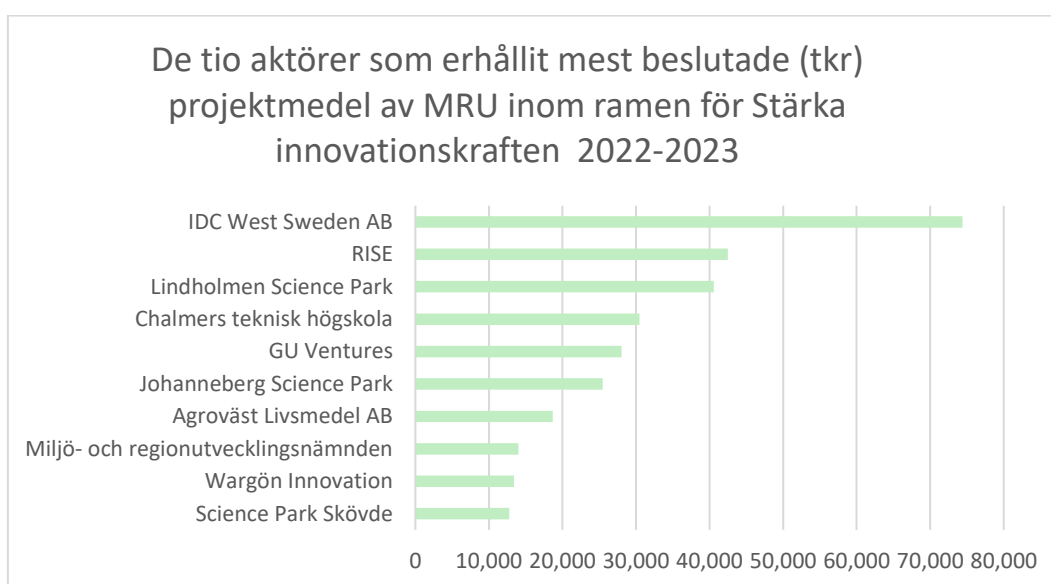
Utöver det genomförande som lyfts i uppföljningen kan de delregionala utvecklingsmedlen (DRUM)⁴ gå till insatser inom *Stärka*

³ Uppgiften om utbetalt i avslutade projekt är när möjligt de facto utbetalt.

⁴ För 2022 uppgick DRUM-medlen till drygt 50 miljoner kronor fördelade på de fyra kommunalförbunden och för Göteborgsregionen inklusive BRG. Berörda nämnder är RUN, MN och KUN. En uppföljning av DRUM-medlen sker årligen och tas fram utifrån de underlag som KF respektive BRG skickar in.

innovationskraften. Kommunalförbunden respektive BRG beslutar själva om satsningar som redovisas i en separat uppföljning⁵.

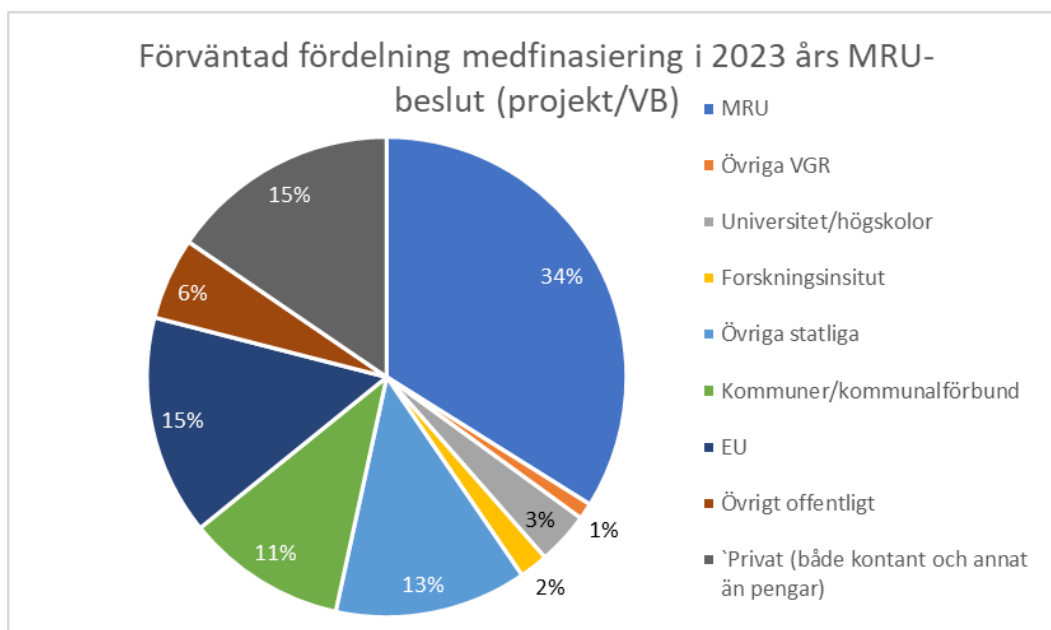
Bilden nedan visar vilka aktörer som erhållit mest projektmedel av MRU under programperioden. Vad gäller IDC West Sweden handlar det bland annat om medel till ASSAR Industrial Arena som har fokus på att stötta utvecklingen inom flera produktionstekniska områden. Vidare handlar det även om satsningen Industry in West där IDC West Sweden i samverkan med övriga IUC-bolag i Västra Götaland och Halland har målet att 250 bolag ställer om till en långsiktig hållbar industri utifrån nya förutsättningar i omvärlden.

I cirkeldiagrammet nedan framgår förväntade medfinansiering i beslutade projekt och verksamhetsbidrag för 2023. Som framgår är EU en viktig medfinansier (16%), men även kommuner/kommunalförbund samt övrigt statliga⁶.

⁵ Rapporten tillgängliggörs på www.vgregion.se/analysportalen.

⁶ I övrigt statliga ingår till exempel statliga verk och andra. Universitet, högskolor och forskningsinstitut redovisas separat i figuren.

Nationell och europeisk samverkan och finansiering

Västra Götalandsregionens finansiering ska komplettera andra finansieringskällor och med fördel användas för att växla upp olika satsningar med andra regionala, nationella och europeiska/internationella medel.

Aktörer som erhåller verksamhetsbidrag skapar en viktig infrastruktur för genomförandet och möjliggör till exempel att nationella och internationella medel kommer olika aktörer i regionen till del. Under 2023 (per november 2023⁷) fattade Vinnova till exempel beslut om nästan 48 miljoner kronor för 16 projekt med Lindholmen Science Park som projektägare. Till detta ska läggas 19 projekt som beslutades under 2022 på sammanlagt nästan 82 miljoner kronor. Övriga Science Park i Västra Götalandsregionen som erhållit medel från Vinnova under perioden 2022-2023 är Johanneberg Science Park, Skövde Science Park och Science Park Borås⁸.

Kombinationen av EU-medel, statlig och regional finansiering medverkar till genomförande och samverkan i flernivåsystemet. EU:s sammanhållningspolitik är därmed ett viktigt verktyg för att nå målen inom stärka innovationskraften då medlen inom framförallt regionala utvecklingsfonden (ERUF) Västsverige används för att växla upp de regionala medlen. Via ERUF har projekten möjlighet att ansöka om 40% finansiering vilket under 2023 har genererat cirka 124 miljoner kronor i EU-stöd till projekt som även MRU finansierat med cirka 136 miljoner

⁷ Vetenskapsrådet, <https://www.vr.se/swecris#/>. Hämtat 231130.

⁸ Medlen går till Högskolan i Borås.

kronor. Sammanlagt handlar det om 17 projekt som bland annat syftar till att utveckla forsknings- och innovationskapaciteten inom den tillverkande industrin samt stärka små och medelstora företags förmåga att övergå till cirkulära affärsmodeller. Via EU:s Sammanhållningspolitik har aktörer i Västra Götaland även tillgång till fem Interreg-program som möjliggör för samarbete och gemensamma satsningar över nationsgränsen inom bland annat den gröna omställningen.

Den europeiska arenan är också ett viktigt forum för dialog, erfarenhetsutbyte och gemensamma kraftsamlingar kring stora globala utmaningar. Ett aktivt deltagande i europeiska sammanhang och projekt kan leda till att nya idéer utvecklas, testas och skalas upp. Samarbeten med europeiska partners skapar även en ökad förståelse för andra marknader och förutsättningar, vilket kan förbättra konkurrenskraften för exporterande företag. VGR är medlem i ett antal internationella organisationer som utgör viktiga forum för samverkan och policypåverkan. Inom ramen för CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions) leder VGR, tillsammans med två andra regioner, arbetet i energi-gruppen som bland annat ska bidra till arbetet inom kraftsamling elektrifiering. Inom Nordsjökommissionen är VGR aktiv i arbetsgruppen för smart specialisering och inom både AER (Assembly of European Regions) och CPMR är VGR med i arbetsgrupper för att påverka framtidens sammanhållningspolitik.

Det nuvarande ramprogrammet Horisont Europa 2021–2027 har fokus på att stärka effekten av forskning och innovation som tar sig an de stora globala samhällsutmaningarna. I en rapport från Vinnova gällande det svenska deltagandet i Horisont Europa⁹ anges för Västra Götaland 248 projektdeltagande och nästan 130 miljoner euro i beviljade medel (netto). Endast Stockholms län har ett större deltagande. Samma rapport visar att av de tio största enskilda svenska organisationerna per projektdeltagande samt per beviljade EU-netto-finansiering återfinns såväl Chalmers Tekniska Högskola AB som Göteborgs universitet¹⁰. Vidare finns även RISE med. Vinnova är dock tydliga med att det är för tidigt att dra långgående slutsatser om Sveriges deltagande då det nya ramprogrammet har pågått en alltför kort tid.

⁹ Horisont Europa – årsbok 2022, svenskt deltagande i EU:s nionde ramprogram för forskning och innovation. Vinnova. VR 2023:08.

¹⁰ Hämtat från Horisont Europa – årsbok 2022, svenskt deltagande i EU:s nionde ramprogram för forskning och innovation. Vinnova. VR 2023:08.

Insatsområde Främja entreprenörskap och företagande

För att nå en omställning till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle är bidraget till entreprenörer, intraprenörer och mindre företag helt avgörande. Det handlar om att kunna se, tänka och göra annorlunda än tidigare. Insatser sträcker sig från att satsa på barn och unga för att de ska kunna utveckla sitt entreprenörskap och sin kreativitet till att stödja mindre företag att bland annat förbättra sin produktivitet. Det handlar även om samarbete genom olika företagskluster.

(Programmet Stärka innovationskraften 2022-2025)

Genomförande

En stor del av genomförandet inom insatsområdet är kopplat till olika aktörer som erhåller verksamhetsbidrag. Det handlar om allt från entreprenörskap för unga, till stöd för såväl nya företag som till etablerade företag. Att ha ett regionalt ekosystem kring innovativa företagande bidrar på såväl kort som lång sikt till konkurrenskraftiga företag.

Inför året var ambitionerna bland annat att fortsätta satsa på insatser som stöttar barn- och ungas entreprenöriella förmågor i hela regionen. Därmed har fortsatt stöd getts till organisationer såsom Ung Företagsamhet (UF), Drivhus, Emax, Förebildarna och Venture Cup. Såväl Ung Företagsamhet som Drivhus har kontor i respektive delregion och når därmed ut geografiskt till hela Västra Götaland.

VGR stöttar även åtta inkubatorer. Inkubatorerna arbetar både med breddinkubation i hela länet och med branschspecifika spetsar. Både GU Ventures och Chalmers Ventures ligger i topp i Europa när det kommer till universitetsstyrda inkubatorer. Under 2023 avslutades inkubatorernas samverkansprojekt VINK som pågått i sammanlagt sju år. Under projektet har de åtta inkubatorerna både utvecklat sina egna inkubationsprocesser och hur de arbetar tillsammans. När VINK avslutas kommer VGR att fortsätta driva nätverket för inkubatorledare.

Science Park Skövde har utvecklat en spets kopplat till dataspel och spelinkubation. I början av 2023 startade Level Up Regional/Swedish Game Industry. Projekten syftar till att flytta fram positionerna inom dataspel och verka för både mer samverkan regionalt/nationellt och främja forskning inom området.

Tillgången till riskkapital för innovativa företag har försämrats under 2023 i och med det ekonomiska läget. Satsningen KRAFT – kraftsamling för kapitalförstärkning som startade redan under 2022 har under året lanserat det nya formatet Go West – en återkommande internationell mötesplats och arena för riskkapital.

VGR ger stöd för att tillvarata möjligheterna med AI teknik. Utöver grundfinansieringen till AI Sweden som nämns mer utförligt under avsnittet om *Accelerera forskning, test och demonstration* bidrar VGR med delfinansiering till specifika projekt med fokus på AI som bland annat vänder sig till regionens små- och medelstora företag (SMF). Det handlar bland annat om att stärka företagets förmåga att anpassa sig till och dra nytta av AI. Under 2023 avslutades projektet AI Change Agents som genom delregionala coacher stöttat SMF att öka sin förståelse för AI:s påverkan på deras bransch och ökat möjligheterna att tillvarata ny teknik.

Utöver den spets som AI utgör genomförs också insatser som ska öka den övergripande digitala mognaden hos SMF. Västsvenska handelskammaren startade till exempel projektet DigiSHIFT under året med syftet att medvetandegöra ledningsnivå i mindre företag om vikten av digitala verktyg. Lindholmen Science Park inledde också under året ett projekt med satsning på cybersäkerhet i Västra Götaland som vänder sig till SMF.

En annan satsning är projektet Techarenan som Högskolan i Borås driver. Det handlar om att bygga en samarbetsarena i Sjuhärad för att stötta SMF att utveckla sina kompetenser inom digitalisering. Att uppmuntra till ett livslångt lärande kring digitala lösningar är viktigt för att motverka den övergripande trenden kring bristen på digital kompetens. Techarena kan man även läsa om i uppföljningen av Bygga kompetens.

Under 2023 har 125 företag beviljats företagsstöd på cirka 33,3 miljoner kronor. I tabellen nedan visas hur medlen fördelas mellan typ av företagsstöd utifrån antal beviljade bolag och beviljat belopp under 2023. Stöden är fördelade i hela Västra Götaland men merparten har beviljats i Göteborgsregionen.

Företagsstöd	Antal beviljade bolag	Beviljat belopp (tkr)
Såddfinansiering	34	15 030
Investeringsstöd	9	3 976
Kommersiell service	38	7 909
Valideringsvoucher	11	703
EU-kort	4	300
FoU-kort	6	2 476

Konsultcheck för insatser såsom internationalisering, hållbarhet och digitalisering	23	2 887
---	----	-------

Vad gäller stöd till företag är VGR delägare i Almi Väst AB som erbjuder lånefinansiering och rådgivning till företag som vill växa. Almi Västs utlåning under 2023 uppgick till 490 miljoner kronor, utlåningen gick till 500 lån. Effektmätningar visar att det går bättre för företag som får stöd av Almi i jämförelse med en kontrollgrupp. Almi Väst ger rådgivning till både potentiella lånekunder och till entreprenörer med förutsättningar för tillväxt samt innovatörer som behöver stöd för att testa om idéer går att förverkliga till en kommersiell innovation. Under året har cirka 1100 unika kunder fått lån eller affärsutveckling från Almi. Vi har gjort 84 fördjupade hållbarhetsworkshop med unika företag och vi har gjort ett första behovssamtal med ca 1900 kunder. 78 projekt har beviljats utvecklingsmedel i form av bland annat verifieringsmedel.

Reflektioner

Att ha ett regionalt ekosystem kring innovativa företagande bidrar på såväl kort som lång sikt till konkurrenskraftiga företag. Därav är de medel som ges i form av olika verksamhetsbidrag en viktig grund för att skapa detta. Nedan följer därför en del resultat kopplat till olika verksamheter.

Ung Företagsamhet bidrar till exempel årligen till att cirka 5500 gymnasieelever tränas i entreprenörskap, vilket är drygt 30 procent av det totala antalet gymnasieelever. I jämförelse med exempelvis Värmland är denna andel låg, men UF arbetar successivt med att få in sina utbildningar på fler program och skolor. De fyra UF-kontoren i Väst redovisar dock en hög intygsnivå, vilket innebär att de deltagande ungdomarna i hög grad slutför sina UF-utbildningar. Skaraborg nådde 96 procent intygsberättigande vilket är högst i Sverige.

De fyra Drivhusen som har fokus på att stimulera entreprenörskap bland studenter bidrog under 2022 till att drygt 350 företag startades och över 900 individer deltog i vägledningar.

De åtta inkubatorer som VGR stöttar utvärderades 781 idéer under 2022 och 183 projekt och bolag genomgick inkubatorprojekt. Under 2022 sysselsatte inkubator- och portföljbolagen (inklusive alumni) 3981 personer, varav drygt 32 procent är kvinnor. Statistiken för inkubatorerna är eftersläpande och uppdatering för 2023 kommer våren 2024.

Vad gäller företag som erhåller företagsstöd visar den senaste uppföljningen¹¹ att 73 procent av företagsstöd anser att stödet har haft stor betydelse för deras konkurrenskraft. Detta är lägre än i undersökningen från 2022 då siffran var 80 procent. Det är framförallt gruppen FoU-kort som skiljer sig från övriga och drar ner genomsnittet. Uppföljningen visar även bland annat att sådd, konsultcheckar och investeringsbidrag anges ha bidragit till att ta fram produkter med nya eller förbättrade egenskaper. FoU-korten anges i första hand ha bidragit till ökad lönsamhet och ökad omsättning som resultat.

Som angavs under genomförandet påverkar det ekonomiska läget i världen startup-bolag som söker riskvilligt kapital. Då färre vill ta risker minskar investeringsviljan och bolagen får svårare att hitta investeringar. Detta påverkar både på kort och lång sikt bolagens möjligheter att expandera. Flera av aktörerna som arbetar med att främja entreprenörskap och företagande har en stor del av sin finansiering från nationellt håll, inte minst från Vinnova. De nationella myndigheternas strukturering och finansiering påverkar därför exempelvis inkubatorerna i hög grad.

En fråga som är prioriterad och som finns med i såväl projekt som verksamheter är jämställdhet. Även om olika insatser genomförs såväl regionalt som nationellt så är det svårt att påvisa någon större påverkan i antal kvinnor som driver företag.

Exempel på resultat

Årets vinnare av Sveriges största uppfinnarpris, "SKAPA-priset" på 500 000 kronor är Björn Holmström från Västra Götalands län för hans uppfinning "WET NANO – rent vatten för halvledarindustrin". Företaget har sitt säte i Bengtsfors och startade sin resa i Innovatums inkubator 2021. Nu är NSS Water ett portföljbolag hos GU Ventures och har även fått företagsstöd från VGR. Utmärkelsen är ett gott exempel på samverkan i innovationssystemet i hela regionen.

¹¹ Kommer att finnas tillgänglig på www.vgregion.se/analysportalen.

Med ett aktivt och jämställt styrelsearbete ökar förutsättningarna för högre lönsamhet och innovationskraft i företag. Idag består västsvenska styrelser av endast 20 procent kvinnor. Styrelselistan är ett initiativ som jobbar med att få till fler jämställda styrelser. Projektet vill bland annat underlätta genom att tillhandahålla en plattform som underlättar för företag att hitta kvalificerad kompetens till styrelserummet. Ett år efter att listan lanserades fanns 130 kandidater tillgängliga och fler ansökningar kom kontinuerligt in. Projektet driver även opinion för att belysa vikten av ett aktivt styrelsearbete. Detta görs bland annat genom olika utbildningar.

Projekt: Styrelselistan

Projektägare: Västsvenska Handelskammaren AB

Insatsområdet Accelerera forskning, test och demonstration

Omställning till ett hållbart samhälle kräver utveckling av nya kunskaper på specifika områden, samtidigt som förmågan att omsätta dem praktiskt och i ett helhetsperspektiv stärks. För att hantera osäkerheten i innovationsprocessen är möjligheten att testa och demonstrera olika lösningar viktiga. Det gäller inte minst komplexa frågeställningar kopplade till att ersätta fossila och linjära värdekedjor. Genom att arbeta i kontrollerande och skyddade sammanhang ökar utrymmet för att undersöka, experimentera och begå misstag utan att riskerna och kostnaderna blir för höga. Arbets sättet kan i sin tur påskynda processen och bidra till att den tänkta innovationen bättre matchas mot verkliga behov och förväntningar.

(Programmet Stärka innovationskraften 2022-2025)

Genomförande

En viktig del i arbetet för att accelerera forskning och möjliggöra för test- och demonstration är arbetet med de sex science parks som finns i Västra Götaland. Dessa utgör en stabil innovationsinfrastruktur med täckning i hela Västra Götaland. Medfinansiering från Västra Götalandsregionen bidrar till att stötta parkerna i rollen som innovationsnoder med förmåga att attrahera och driva nationella satsningar inom forskning och innovation. Arbetet bidrar också till att utveckla Västsveriges forsknings- och innovationsmiljöer.

Under året har det bland annat beslutats om medel till två test- och demonstrationsarenor i Västra Götaland; ASSAR i Skövde och Wargön Innovation i Vänersborg. Assar fokuserar på att bredda till fler branscher genom att skapa Cirkularitetslabb, digilabb, fordonslabb och produktionslabb. Man fokuserar också på att främja industrins omställning inom elektrifiering, digitalisering och cirkulära flöden. Målet är att 60 företag aktivt nyttjar miljön och att 20 företag utvecklar nya produkter och innovationer i miljön. Wargön Innovation är en testbädd och utvecklingsarena för biobaserade materialinnovationer och textil återvinning. Verksamheten bidrar till att affärsutveckling och forskning kring cirkulära och biobaserade material kan kommersialiseras i större skala.

VGR ger sedan 2023 en grundfinansiering till placeringen av AI Sweden på Lindholmen Science Park. AI Sweden är en nationell resurs för utveckling

av AI i Sverige. De senaste åren har AI Sweden byggt upp noder på andra håll i Sverige, bland annat i Lund, Stockholm och Luleå. AI Swedens etablering på Lindholmen Science Park utgör dock fortfarande verksamhetens huvudkontor och mest aktiva del av verksamheten. Etableringen i Stockholm sker inom ramen för Lindholmen Science Parks etablering i Stockholm. Därmed utgår en stor del av nationell AI utveckling från ett västsvenskt ledarskap där västsvenska aktörer gemensamt sätter en nationell agenda. Innovationskraften i AI Sweden ligger i att tidigt kunna testa AI modeller tillsammans med både startup, större etablerade aktörer i näringslivet och offentlig verksamhet.

Under året har grundarna till Johannebergs Science Park beslutat att omstrukturera verksamheten och låta vissa delar flytta till andra innovationsmiljöer såsom Lindholmen Science Park och andra delar kommer att läggas ned. Denna process kommer stärka vissa områden såsom energi och samhällsbyggnad och dessa kommer att föreslås bli nya programområden på Lindholmen Science Park och koppla an till befintliga programområden.

Reflektioner

Forskning, test och demonstration av ny teknik och nya lösningar är helt centrala. De är dessutom konkurrensutsatta – sker de inte här, så läggs de på annan plats, i annan del av världen. Det betyder att även det som sker på regional nivå, med regionala utvecklingsmedel, spelar en stor roll. De stora investeringskostnader som ligger i ett industriellt skifte behöver föregås av marknadsnära utvecklingsaktiviteter (och såklart grundforskning, men det är inte ett regionalt huvuduppdrag). Forskning, test och demonstration handlar på regional nivå mindre om själva aktiviteterna forskning, test och demonstration, utan mer om infrastrukturen och att skapa förutsättningar för insatserna.

I den aktuella omställningen och klimatanpassning står industrins andel för en betydande del och potential av lösningen. Därför är verkliga och genomgripande tekniska lösningar för problem av både tekniskt och samhälleligt ursprung ett huvudspår. Den här omställningen i industrin är idag i det närmaste oundviklig på grund av näringslivets långsiktiga teknikval och tillhörande investeringsbeslut för industrins framtida inriktning. Motsvarande beslut om teknikval och tillhörande investeringar har tagits av industrin på en global skala och därmed sker den oavsett vilken inriktning vi i Sverige väljer på områden som spelar roll för näringslivets förutsättningar. Särskilt svenska företag visar på den här enkelriktade vägen mot att bli fossilfri i sin helhet och att bygga cirkulära materialflöden.

Även om de vägval som sker på nationell och regional nivå bara kan avgöra hastigheten på en redan bestämd utvecklingen, men inte skifta dess riktning sker den inte i ett vakuum. Satsningar vid bland annat Science Parks bidrar i sig till VGR:s ambitioner att såväl att etablera test- och demonstrationsinfrastruktur med internationell spets som görs tillgänglig och relevant, och att satsa på att i samverkan som kan skalas upp i privat eller offentlig sektor.

Under 2023 började de första utlysningarna kopplat till de nya Regionalfondsprogrammet att komma igång vilket har medfört en stor uppväxling för ett antal satsningar i Västra Götaland. Dock har Tillväxtverkets tolkning av statsstödsregler gjort det lite besvärligare för den regionala medfinansieringen då de tolkar insatser som statsstöd istället för allmänt främjande.

Exempel på resultat

Wargön Innovation är en testbädd och utvecklingsarena för biobaserade materialinnovationer och textil återvinning. Den viktigaste framgången är arbetet med att stötta små- och medelstora företag (SMF), men också utvecklingen av bland annat nätverk, humankapital, innovationstillgångar, kommunikation mm. Totalt har 16 SMF som till exempel Vividye, RecoMended, Yalla Mellerud och Hodakova, kommersialiserat sina innovationer. Alla företag är fortfarande aktiva och är i en tillväxt- och uppskalningsfas med stark bas eller förankring inom Västra Götaland. Det långsiktiga stödet som Wargön Innovation har erhållit har möjliggjort att verksamhetens volym av delprojekt, infrastruktur, relationer och medarbetare flerdubblats.

Projekt (flera) som Innovationsmiljö för hållbar produktion och cirkulära flöden
Projektägare: Wargön Innovation AB

ASSAR Industrial Innovation Arena är en samverkan mellan Science Park Skövde AB, Högskolan i Skövde, IDC West Sweden AB, Volvo Car Corporation samt AB Volvo. Det handlar om en mötesplats där utbildning, innovation och forskning ger nya lösningar för industrin. Exempel på effekter av ASSAR är Elmotorproduktion lokaliserad i Skövde och Sverige med kunskapsuppbyggda i ASSAR:s lab. Lokalisering och etablering av batteriproduktion i Mariestad samt dialog med fler satsningar i underleverantörsinfrastruktur. Stärkt tillämpad forskning med överföring av nya digitala lösningar, automation, och AI till företag som historiskt sett inte jobbat med detta. Exempel på företag är SIBAB, Skandia elevator, Furhoffs, Saleryds, Kinnegrip, ToWe elektronik, Rebel industries, Simumatik och Prodma.

Projekt (flera): Basfinansiering ASSAR Industrial Innovation arena,
ASSAR – Nästa generations laborationsmiljö inom kraftelektronik och
nya elmotorkoncept
Projektägare: IDC West Sweden AB

Insatsområdet Utveckla marknader och tillämpningar

Innovationer behöver kommersialiseras eller på annat sätt tillämpas i praktiken och därefter spridas för att göra skillnad. Spridningen av innovationer förutsätter att de är attraktiva på en internationell marknad eller för stora grupper användare. Här ger export av innovationer med stor klimat- och miljönytta såväl en möjlighet för föreag att växa men också bidra till en hållbar utveckling utanför Västra Götaland. Den offentliga upphandlingen är också viktig då den kan fungera som stöd för att ta de sista marknadsnära stegen, bland annat inom cirkulära affärsmodeller. *(Programmet Stärka innovationskraften 2022-2025)*

Genomförande

Flera större etableringar pågår nu i regionen som ställer ökade krav på samhällets planering för omställning. Under året har arbetet med att samordna regionens fyra etableringskontor intensifierats och ett gemensamt projekt formades. Projektet är ett samarbete mellan de fyra etableringsfrämjarna i Västra Götaland; Business Region Göteborg, Business Region Skaraborg, Business Region Borås samt Position Väst och leds och finansieras av Västra Götalandsregionen med medfinansiering av Tillväxtverket och Kommunalförbunden. Projektet främjar regionens framdrift inom den gröna omställningen och attraherar hållbara företagsetableringar och investeringar i Västra Götaland.

Exportcenter väst har erhållit fortsatt finansiering. Satsningen leds av Västsvenska Handelskammaren tillsammans med övriga offentliga exportaktörer för att öka den internationella handeln hos regionens små- och medelstora företag. Den 11 maj genomfördes Exportcenter Väst Internationella Handelsdagen i Göteborg med fokus på hållbar export. Närmare 300 deltagare från Västsveriges små och medelstora företag deltog för att ta del av de senaste nyheterna inom internationell handel.

Västsvensk samverkan för hållbar industriomställning ”Industry In West” tar vid där satsningen Digiresan¹² slutade, och tar sikte på att stödja företag i deras omställning till en mer hållbar industri. Satsningen möjliggörs genom finansiering på totalt 93 miljoner i form av offentlig finansiering från Europeiska Regionala Utvecklingsfonden, Västra Götalandsregionen,

¹² Digiresan 2.0 avslutades i september. Satsningen handlade om att höja mognadsgraden och tillämpningen av digitalisering i tillverkande företag i syfte att implementera mer cirkulära modeller som i sin tur förväntades bidra till mer hållbar lönsamhet och konkurrenskraft.

Region Halland, Skaraborgs Kommunalförbund och Fyrbodals Kommunalförbund. Projektet drivs av Västsveriges industriella utvecklingscenters i Västra Götaland och Halland och leds av Industriell Development Center i Skaraborg.

Inom elproduktion och elnät har Västra Götalandsregionen tagit fram ett stöd som riktar sig till kommuner och kommunalförbund som vill arbeta med sin elektrifieringsresa. Under 2023 har samtliga fyra kommunalförbund gått med i satsningen och 16 kommuner har gjort egna kartläggningar av till exempel områden som lämpar sig för elproduktion eller förstärkt elnät.

Inom ramen för *Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om*¹³ lanserades under året en ny omgång av Kommunernas klimatlöften med genomförandeperiod 2024-2026. Nästan samtliga av länets kommuner deltar och har antagit över 700 löften som är konkreta klimatåtgärder där Klimat 2030 stöttar i genomförandet. En ny satsning med namnet Klimatlöftet företag har startats där små- och medelstora företag i länet bjuds in att anta klimatlöften utifrån en lista med konkreta klimatåtgärder. Genomförande sker under ett års tid med stöttning av Klimat 2030. Projektet görs i samverkan mellan VGR, Västsvenska handelskammaren och Företagarna Västra Götaland. 92 företag deltar och 619 löften har antagits.

Sedan 2017 finns samordnare inom Klimat 2030:s fyra fokusområden; Hållbara transporter, Klimatsmart och hälsosam mat, Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster samt Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler. Samordnarna arbetar inom någon av länets science parks eller forskningsinstitut och har uppdraget att stötta kommuner, företag och andra aktörer i länet att minska sin klimatpåverkan och därmed bidra till de regionala klimatmålen. Utformningen av klimatlöftessatsningar och stöd till kommuner och företag som deltar har varit en viktig del av arbetet under 2023.

Forskarrådet för Västra Götalands klimatomställning är tillsatt av Västra Götalandsregionen som en följd av regionfullmäktiges beslut att anta en koldioxidbudget för länet. Rådets ordförande har under våren presenterat forskarrådets rapport och rekommendationer på tema transport och infrastruktur för berörda nämnder och beredningar. Forskarrådets tredje rapport presenteras i december och har fokus på industrins omställning.

¹³ <https://klimat2030.se/fokusomraden/>

Som en del i det arbetet har forskarrådet haft dialog med rådet för industriomställning som består av ledande företrädare för industriföretag och leds av VGR och Länsstyrelsen.

Reflektioner

Västra Götaland är fortsatt en stark exportregion och intresset kring export och etableringsfrågor är fortsatt högt. Detta kopplar till att VGR under året bland annat haft en särskild ambition vad gäller att underlätta för små- och medelstora företag att exportera och få tillgång till nya marknader, liksom att arbeta för hållbara etableringar i Västra Götaland. Satsningar för att ytterligare stärka och befästa dessa områden är av stor vikt. Att satsningar under året gjorts för att dels accelerera etableringsfrämjandet kommer ha stor nytta för investeringar inom den gröna omställningen.

Att industriomställningen är en av våra viktigaste frågor för att bibehålla regionens konkurrenskraft är de flesta överens om. Att företag behöver satsa mer på att hitta cirkulära affärsmodeller istället för linjära kommer att bli viktigt på sikt. Företagen behöver redan i sin designprocess ta in det cirkulära perspektivet och förstå vikten av materialval och design.

Forskarrådets för Västra Götalands klimatomställning slutsats är att den nuvarande utvecklingen och minskningstakten för utsläppen är otillräcklig för att nå Västra Götalands klimatmål till 2030. De bedömer dock att Västra Götaland genom sin mångfald av aktörer och det nära samspelet mellan industrin, politiken och akademien har goda möjligheter att bli en föregångare för industriregioners gröna omställning i Europa och världen. Det förutsätter goda villkor och satsningar på industrins omställning med avseende på förnybar el, tillgänglig biomassa, cirkulära system, effektivare tillstandsprocesser och andra för omställningen avgörande åtgärder. En gemensam vision från den regionala politiken kan staka ut en tydlig riktning för omställningen, vara kraftsamlande och precisera de utmaningar som behöver hanteras och koordineras.

Exempel på resultat

Under året har ett antal etableringar kommit till stånd. Det handlar om Polestars etablering av nytt huvudkontor i Göteborg med 1500 anställda. Industriföretaget AC Floby kommer att tillverka nästa generations elmotorer åt Volvo i Falköpings kommun. Ett ungerskt företag planerar att bygga en ny pappersbruksfabrik i Gullspång, vilket kan innebära 100 nya job i kommunen. Forutom fortsatta satsningar på att attrahera etableringar till regionen kommer arbete framgent att handla om att skapa förutsättningar för genomförandet av redan tidigare annonserade etableringar, såsom batterifabrikerna i Göteborg och i Mariestad.

Styrkeområden

I Västra Götaland finns områden av särskilt stor betydelse för sysselsättningen. Det handlar om regionens konkurrenskraft och tillväxtpotential, och att det finns en potential att öka företagets lönsamhet.

Områdena karaktäriseras av:

- Starka specialiseringar i näringslivet och stora bidrag till den regionala ekonomin
- Hög kunskaps- och innovationshöjd
- Tydliga specialiseringar och profileringar inom akademien
- Betydande "inbäddning" i den regionala ekonomin och kunskapsbasen
- Stor potential att bidra till omställning och hållbar utveckling.

Hållbar industri

Hälsa och life science

Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi

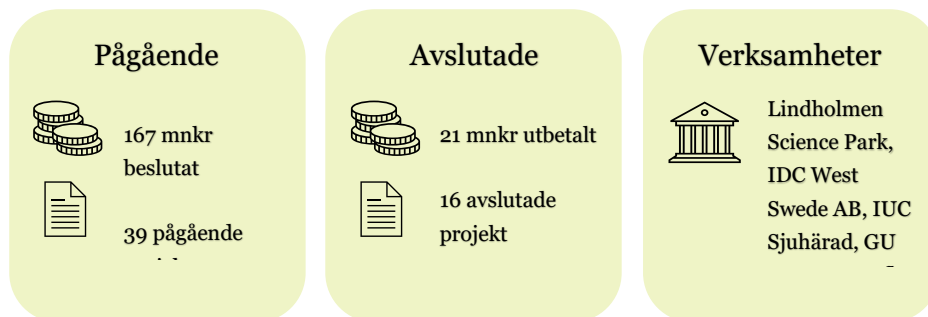
Framtidens mobilitet

Besöksnäring samt kulturella och kreativa näringar

Hållbar industri

Utvecklingen av en hållbar industri innebär inriktning där tillverkning och användning av produkter kan ske med låg miljöpåverkan och där insatsvaror och material används i cirkulära flöden. De största industrilstrukturerna, fordons-, kemi-, och läkemedelsindustrin är Västra Götalands tydligare specialiseringar. (*Programmet Stärka innovationskraften 2022-2025*)

Genomförande

Inom Hållbar industri återfinns flera projektsatsningar av betydelse särskilt för att accelerera forskning, test och demonstration (insatsområde 2), men även för att utveckla marknader och tillämpningar (insatsområde 3).

Ett exempel som nämnts tidigare i rapporten (under insatsområde *accelerera forskning, test och demonstration*) är ASSAR i Skövde och som bland annat fokuserar på att främja industrin omställning inom elektrifiering, digitalisering och cirkulära flöden. Satsningen ska leda till att stärka konkurrenskraften för den tillverkande industrin och teknikföretagen i Skaraborgsregionen.

En annan satsning är Applikationscentrum för additiv tillverkning vid RISE AB. Satsningen handlar om att bygga upp en samskapande miljö där industri, forskningsinstitut och akademi gemensamt arbetar för att utforska och driva på utvecklingen av additiv tillverkning¹⁴. Under kommande tre åren planeras för sex fallstudier som ska påvisa fördelarna med tekniken inom hållbarhet, elektrifiering (elmotorer) och reparationer.

Vad gäller etablering har det tidigare i rapporten (under insatsområde *Utveckla marknader och tillämpningar*) beskrivits satsningar på

¹⁴ I dagligt tal 3D-printing.

samarbete mellan etableringsfrämjarna i Västra Götaland avseende etablering för grön omställning i Västra Götaland respektive samverkan inom hållbar industriomställning ”Industry in West”.

Satsningar på cirkularitet är en del av hållbar industri. Ett exempel här är satsningen Textile Movement som har bidragit till flera initiativ för en cirkulär omställning i textilbranschen och en ökad samordning mellan aktörer vilket underlättar för näringslivet. Vad gäller cirkulära möbler har bland annat en insats för att initiera en forsknings- och utvecklingsnod för hållbar interiör genomförts ”Interior Innovation Center”. En liknande nod saknas i Sverige och ska underlätta för företagens utveckling. Inom den västsvenska kraftsamlingen för cirkulära affärsmodeller deltar ett 50-tal affärscoacher i en utmaning som fokuserar på att främja cirkulär ekonomi, genom att utmana coacherna att aktivt bidra till företagens omställning. Affärscoacherna i Västra Götalands innovationssystem får under ett år framåt stöd i att hjälpa företag ställa om och hitta lönsamhet inom den cirkulära ekonomin.

Reflektioner

Var 5:e anställd inom svensk tillverkningsindustri finns i Västra Götaland. Cirka 160 000 västsvenska arbetstillfällen finns inom tillverkningsindustrin och är centrerade till delregionala noder med relevans för ekonomin i stora delar av Västra Götaland. Exporttunga delar av industrin genererar vanligtvis dessutom arbetstillfällen via indirekta effekter; dels via företagsnära tjänster och produkter och dels via övriga effekter i ekonomin från konsumtion av t ex hantverkartjänster eller annan servicesektor. Räknat på det viset är det ca 80 000 arbetstillfällen i Västra Götaland som är beroende enbart av fordonstillverkning, som är den största industrisektorn i Västsverige (och Sverige).

Det är en komplex uppgift att påverka industristrukturer eftersom de ofta agerar i en internationell och europeisk struktur och marknad. För att nå effekt måste regionala insatser bygga på domänkunskap, branschöverblick och en nära dialog med företag angående teknik- och produktplaner. Över tid uppstår situationer där det blir möjligt att påverka företagens strategier och där en region kan ha inflytande över utfallen av företagens strategiska beslut. Regionala insatser behöver i sådana sammanhang ske genom snabb politisk förankring och handläggning, insatserna är bland annat ofta stora relativt budgetutrymmet för utvecklingsprojekt.

De industriella utvecklingsbehoven tar sig uttryck i att stora delar av RISE industriforskning i Sverige för nya produktionssystem och tillverkningsmetoder för mindre CO₂-avtryck, sker i Västra Götaland. Även lärosätena har tydliga industrirelevanta utbildnings- och forskningsprofiler,

inom automation (process-, högvolum-, flexibel-), ny tillverkningsteknik (3D-printing, mega casting, m fl), material för nya produkter (t ex battericeller). som svarar upp mot industrins utvecklings- och forskningsbehov samt behov av högutbildad och forskarutbildad arbetskraft.

Det finns fortsatt behov av att satsa på cirkularitet. Inom EU ska textilier samlas in för återanvändning och återvinning från 1 januari 2025. Studier visar att det kan ge 1000 nya jobb i Sverige där företagen lyfter vikten av att behålla textilier i Sverige på grund av fiberbrist. Flera länder gör stora investeringar, avsaknad av svensk strategi ökar risken att textilierna exporteras. Vad gäller cirkulära möbler har Västra Götalandsregionen sedan lång tid varit drivande dels genom att finansiera utvecklingsprojekt inom branschen men även genom att vi ställt om inom vår egen organisation och underlättat för kommunerna. Dessa insatser har varit mycket viktiga för branschens utveckling och ett framgångsrikt arbete där vi kan arbeta med både utbud och efterfrågan parallellt. Cirkulär design och nya affärer i det västsvenska näringslivet:

Genom att fler affärscoacher ökar sin kompetens och förmåga att coacha bolag i en cirkulär omställning kan många bolag nå samtidigt av insatserna, och förutsättningarna att klara kommande omvärldskrav ökar. Det finns en kraft i att fler företag ställer om samtidigt, då det blir lättare att hitta affärer i de nya cirkulära systemen som bildas.

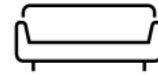
Exempel på resultat

IUC – Industriella UtvecklingsCentra – arbetar för en ökad konkurrenskraft i svensk industri. I Västra Götaland finns tre IUC-bolag. En utvärdering vad gäller IUC Sjuhärad AB respektive IUC Väst AB genomfördes på uppdrag av Västra Götalandsregionen 2021. Utvärderingen visade att inriktningen låg i linje med de behov och de utmaningar som små- och medelstora tillverkande företag upplever. Företagen upplevde att IUC-bolagen främst bidragit till stöd i att utveckla processer, bygga strukturer och i hög grad en inkrementell förbättring av verksamheten. Vidare angavs att resultaten i första hand innebär förbättrad lönsamhet, och en möjlighet att bibehålla sysselsättning snarare än att man hittat ut på nya marknader eller tagit fram nya produkter.

*Projekt (flera) och sedan 2023 verksamhetsbidrag
Verksamhet: IUC Väst respektive IUC Sjuhärad AB*

Möbelbranschen har idag gått från åtgärder i enskilda företag till att utveckla cirkulära system inom branschen. Det innebär att det finns en marknad för begagnade produkter, cirkulära tjänster för kartläggning, reparationer, tapetseri, uthyrning m.m. I vissa fall har tillverkningsindustrin ökat sina tjänster med det har också inneburit att många nya företag har utvecklats. Det har också skett stora upphandlingar inom exempelvis ADDA som är ett företag inom SKR för kommuner och regioner inom cirkulära möbler.

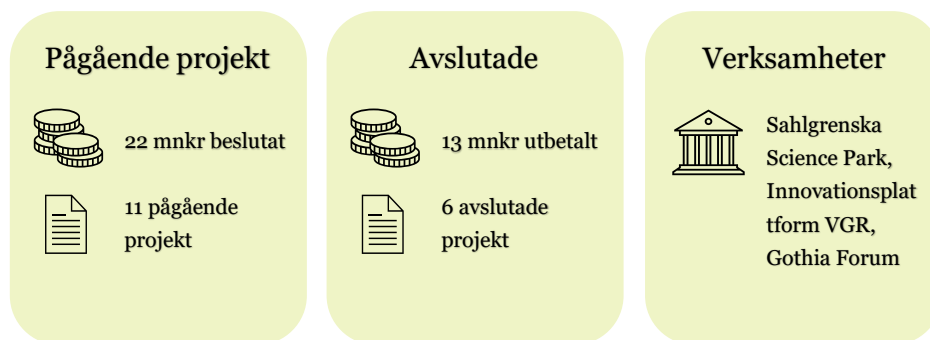

Hälsa och life science

Hälsa och life science innefattar forskning, högre utbildning och innovation, samt utveckling av läkemedel, medicintekniska produkter och behandlingar. Även prevention, implementering och uppföljning är viktiga dimensioner i life science-området.

(Programmet Stärka Innovationskraften 2022-2025)

Genomförande

I maj invigdes GoCo House på life science-klustret GoCo Health Innovation city i Mölndal. Det handlar om 21 000 m² och över 30 bolag. Genom Gothia Forum får VGR tillgång till ett rum, och stöttar samordning med innovationssystemet. Vid samma tidpunkt startade också CCRM Nordic AB sin verksamhet på GoCo. CCRM (Center for Commercialization of Regenerative Medicine) kommer stötta företag i produktion av avancerade terapier (ATMP¹⁵). VGR har stöttat processen inför etableringen, som finansieras av statliga medlen tillsammans med ett industrikonsortium.

Fältet ATMP är under stark internationell utveckling. Kompetensförsörjning och nationell samordning har varit i särskilt fokus. Under året tog en avsiktsförklaring mellan Göteborgs universitet, Västra Götalandsregionen och Chalmers kring ATMP fram.

Under året har det varit stort fokus på möjligheten för näringslivet att genomföra kliniska studier i Sverige, detta efter att en statlig utredning presenterades under våren. Utvecklingsarbete drivs i tät samverkan med

¹⁵ ATMP är ett samlingsbegrepp för läkemedel baserade på celler, genetiskt material eller vävnadstekniska produkter.

koncernstab strategisk hälso- och sjukvård, Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Gothia Forum.

Ett gediget förarbete för att etablera en västsvensk samverkansarena inom medicinteknik har genomförts under året där teknisk och medicinsk forskning, kliniska behov och näringsliv kan mötas och få stöd. Under året konstituerades den västsvenska plattformen för medicinteknik. Syftet med plattformen är att främja medicinskteknisk forskning, utveckling, innovation och utbildning i Västsverige inom vård, akademi och näringsliv. Plattformen skall också samarbeta med nationella aktörer, till exempel det strategiska innovationsprogrammet Medtech for health. Genom plattformens arbete identifieras nya samarbetsmöjligheter och utvecklingsbehov. En inventering har genomförts av relevanta västsvenska aktörer inom medtechområdet. Aktörerna har medverkat på två välbesökta workshoppar under hösten som i sin tur kommer att bidra till grunden till den fortsatta utvecklingen av plattformen.

VGR deltog i en förstudie och stöttade sedermera en ansökan, Hållbar hälsa med precision, som region Halland skickade in inom ramen för utlysningen av Impact Innovation. Impact innovation är nästa generation av strategiska innovationsprogram och är ett initiativ av Energimyndigheten, Formas och Vinnova.

Under året har VGR lämnat inspel till regeringens kommande forskning och innovationsproposition.

Reflektioner

Life Science-sektorn sysselsätter drygt 10 000 personer och life science-klustret i Göteborg är ett av de största i Norden. Inom ramen för nätverket Health Innovation West deltog VGR i utformandet av en Novus undersökning med fokus på kännedom om och attityd till life science. Närmare 40 procent av allmänheten i Västsverige känner till lite eller inget om life science varav 13 procent inte har hört talas om den, och kunskap om branschens bidrag till tillväxt och export är mindre än vad som är fallet. Däremot uppfattas branschen högre än de jämförda branscherna vad gäller fokus på forskning, utveckling och innovation samt samhällsansvar. Analysen visar att det finns kommunikativa insatser att göra och samordnade aktiviteter med akademi, sjukvård och industri planeras.

Vinnova presenterade resultatet av ett regeringsuppdrag att ta fram statistik över svenska life science-bolag och visade att det finns ca 3 340 bolag med närmare 52 000 anställda i Sverige, som bidrar med 2 procent av Sveriges BNP och närmare 10 procent av Sveriges totala varuexport. En samkörning med VGRs företagsdatabas visar att 646 av dessa bolag

återfinns i Västsverige (varav 96 procent i Göteborg, Mölndal och Härryda). Tio av dessa är miljardomsättande och totalt omsätter branschen 113 miljarder kronor och anställer över 10 000 personer.

Under hösten har en viktig utredning om möjlighet till så kallad sekundäranvändning av hälsodata presenterats som kommer att vara en viktigt grund för kommande beslut och satsningar.

Exempel på resultat

Läkemedel för avancerad terapi som baseras på celler, vävnader och gener (Advanced Therapy Medical Products, ATMP) är ett viktigt område såväl nationellt som för Sahlgrenska sjukhuset (SU). Utvecklingen inom området går snabbt. Projektet har inneburit att det nu finns en avsiktsförklaring för VGR, SU, Göteborgs universitet, Sahlgrenska Akademin och Chalmers. Det har också genomförts påverkansarbete för att få till en produktionsanläggning inom ATMP i Västsverige.

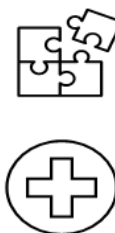
I linje med projektets inriktning så har Vinnova nu beslutat om 25 mkr för 2023 och 55 mkr för 2024 vad gäller etablering av en produktionsanläggning på GoCo i Mölndal. Näringslivet bidrar med lika mycket. Satsningen handlar på sikt om att stärka Sveriges konkurrenskraft.

*Projektet: Förberedelsearbete för ett Nordiskt CCRM (Center of Commercialization of Regenerative Medicine)
Projektägare: Sahlgrenska universitetssjukhuset*

Innovationsplattformen Hälsa- och sjukvård är en stödstruktur för innovation inom hälso- och sjukvård samt som näringslivets och entreprenörernas viktigaste "dörr in" till VGR:s hälso- och sjukvårdsförvaltningar. De tre viktigaste resultaten som de själva lyfter i sin rapportering från 2022 är att projektledningen blivit beviljad nationella medel för projektet Siish (Snabbare implementering av innovation i Svensk Hälsa- och sjukvård), uppbyggnad och processledning av SU:s handlingsplan för ökad näringslivsinteraktion samt flera genomförda workshops och händelser i Innovationsmotor VGR. För 2022 anges att ca 780 individer respektive 63 företag fått rådgivning.

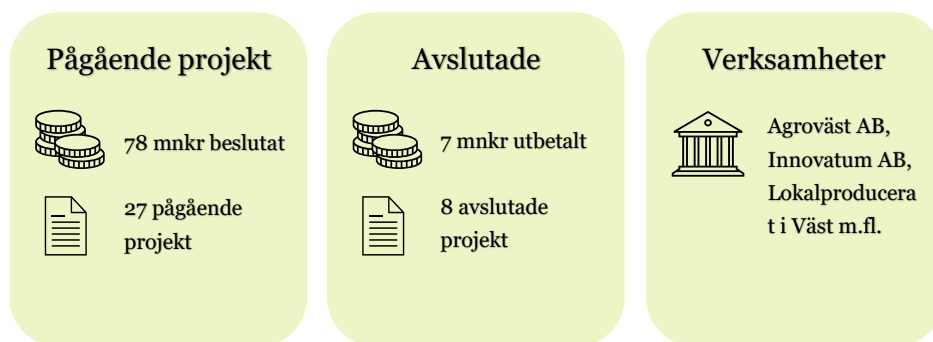
Verksamhet: Innovationsplattformen Hälsa- och sjukvården

Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi

Området livsmedel, biobaserade material och förnybar energi samlar ett stort antal branscher och akademiska inriktningar med fokus på innovationer med basen i brukandet av jord, sjöar och hav.
(*Programmet Stärka innovationskraften 2022-2025*)

Genomförande

Såväl verksamhetsbidrag som en ganska stor mängd projekt har beviljats under året. Det handlar till exempel om ökad kompetens inom lantbruket genom projekten Kunskapsdrivet Lantbruk i Väst (KLIV) och den digitala innovationshubben SmartAgri. Det förstnämnda bygger vidare på Agrovästs koncept Gröna möten som är en oberoende mötesplats för de gröna näringarna i Västra Götaland. Sammanlagt förväntas 40 företag samarbeta med forskningsorganisationer, och 650 företag få rådgivning inom KLIV. Andra projekt av betydelse är Green Valleys 2.0 har fokus med bearbetning av vallväxter med målet att ta fram olika produktströmmar som kan ersätta importerat proteinfoder (soja), samt DivGrass har beviljats medel för odling av vall som ett steg mot ökad biodiversitet och mer robust brukande av marker.

Det pågår en uppdatering av den nationella livsmedelsstrategin där Västra Götalandsregionen lämnat inspel angående sätt för att uppnå synergier mellan nationella och regionala satsningar på livsmedelsutveckling, samt även efterlyst en nationell satsning på gröna och blå proteiner. Kopplat till detta bjöds en delegation från Regeringskansliets Landsbygds- och infrastrukturdepartement in till Västra Götaland, för att ta del av och få kunskap om de verksamheter och projekt som om pågår här inom området livsmedel och gröna näringar.

Under året har Arena Skog beviljats stöd för att öka affärsmöjligheterna för Västra Götalands skogsägare och skogsföretag. Projektet ska stärka konkurrenskraften hos skogsägare och andra skogsföretag och vidareutveckla skogens många värden. Innovatum Science Park har fått stöd för att utveckla arbetet med att processleda Skogsprogrammet i Västra Götaland. Programmet är en plattform som samlar aktörer för dialog och samverkan för att vidareutveckla skogliga värdekedjor, och är ett nytt verktyg i det regionala utvecklingsarbetet.

Under året har en förstudie gällande möjligheten att etablera ett Trä- och energicentrum påbörjats. Centrumet ska kunna bli en samverkansarena, och företagspark, med en miljö som erbjuder maskinutrustningar, mjukvaror etc. som underlättar affärsdriven klimatomställning med fokus på uppstarts företag. Under året har även fokus lagts på att utreda möjligheterna för återbruk av träbaserade byggprodukter, och hur detta ska möjliggöras i större skala.

Inom textilbranschen sker en utveckling av lokala fibrer som ull, lin och hampa. Västra Götalandsregionen finansierar uppbyggnaden av Arena Svensk Ull, med bas i Borås, som samlar hela värdekedjan från fåravel till modeproducenter. Arbetet pågår med gemensamma system som klassificering och sortering av ull, innovationer för nya produkter, samverkan inom Europa med mera. För lin och hampa har kartläggningar gjorts som visar en potential för såväl odling som produkter av lin, problemet är att det saknas en infrastruktur för beredning.

Genom kraftsamlingen för elektrifiering har Västra Götalandsregionen medfinansierat Samverkan kring elektrifieringsmöjligheter i en attraktiv region som genomför kartläggningar samt regionala och delregionala analyser i syfte att möjliggöra för en grön omställning. Västra Götalandsregionen medfinansierar även de kommuner och kommunalförbund som vill jobba med sin elektrifieringsresa. Under 2023 har alla fyra kommunalförbund och 16 enskilda kommuner anslutit till initiativet. Västra Götalandsregionen har även medfinansierat ett nystartat forskningscenter för vindkraft, centrumet bidrar dels till behovet att utveckla det regionala elsystemet.

VGR har under 2023 tillsammans med Länsstyrelsen fortsatt utveckla samverkan för snabbare utbyggnad av regionens elnät genom initiativet ACCEL. Genom samarbetet har VGR utvecklat dialogen med nationella och regionala nätägare för att räkna på och tydliggöra det tillkommande effektbehovet det kommande decenniet. Att dela en gemensam lägesbild om tidsperspektiv och prioriteringar möjliggör dialoger både i samarbetets arbetsgrupper men också på högnivämötet som hölls i november.

Vidare har VGR upprättat ett nära samarbete med den nationella samordnaren för större etableringar i Västsverige. VGR:s beräkningar och lösningsförslag på energi och effektbehov, som tagits fram inom kraftsamling elektrifiering, utgör en viktig del av samordnarens lägesbeskrivning och åtgärdsförslag till Regeringskansliet.

Som en del i arbetet med att stärka förutsättningarna regionens gröna omställning har VGR och kommunalförbunden skrivit under en gemensam energiöverenskommelse i syfte att utifrån respektive organisationers mandat gemensamt verka för ökad elproduktion och elnätsutbyggnad.

Reflektioner

Inom livsmedelsområdet görs satsningar i linje med de områden och frågor som lyfts i programmet och agendan, exempelvis för ökad lönsamhet i lantbruk, arbete med proteinskiftet och produktutveckling, test- och demoanläggningar, samt tillvaratagande av restflöden. Det finns områden där insatserna kan behöva öka kommande år, exempelvis inom området mat och hälsa.

Området för biobaserade material har en stor potential, då allt fler vill byta ut fossilbaserade material mot biobaserade. Det finns dock även en risk i att efterfrågan på biobaserat blir större än vad naturen klarar av.

Ur såväl miljösynpunkt som en ökad trygghet vid kriser har lokala råvaror fått ett ökat intresse. Flera av dessa råvaror som ull, lin, hampa, lövträ har vi varit självförsörjande på och de skulle åter kunna bidra till ökade arbetstillfällen på landsbygden och en mer hållbar textil- och inredningsbransch. Problemet är att de industriella processer som krävs för att bereda materialen inte längre finns kvar i Sverige. Insamlingen av ull har ökat men fortfarande slängs stora volymer.

En bristsituation på el och effekt ser ut att uppstå redan 2025. I Västra Götaland har olika scenarier tagits fram kopplat till framtida elanvändningen och utbyggnaden av elproduktion. Kartläggningen pekar på ett ökat behov av el på mellan 15-20 TWh i Västra Götaland redan till år 2030.

Exempel på resultat

Både i Sverige och Europa sker en snabb utveckling av växtbaserade livsmedel. Efterfrågan spås fortsätta att öka vilket i sin tur påverkar de investeringar som företagen gör. Inom ramen för "Ett hållbart proteinskifte" har under året en testanläggning för extrudering av växtproteiner blivit färdigställd. Den ska användas både för forskningsändamål och av företag som utvecklar nya produkter. På sikt förväntas detta stärka både företag och forskare.

Projekt: Ett hållbart proteinskifte
Projektägare: Chalmers Tekniska Högskola

Att stödja restaurangföretag och särskilt de på landsbygden har Lokalproducerat i Väst haft som fokus de senaste åren. Nu finns en digital plattform under varumärket Smaka på Västsverige. På plattformen lyfts Västsverige som matregion och plattformen verkar för att synliggöra lokal mat och lokala måltidsupplevelser. Lokalproducerat i Väst upplevde även att satsningen har inneburit en ökad förståelse för hållbarhetsfrågor av målgruppsföretagen. Vidare har restaurangnäringen upplevt ett ökat intresse för lokala råvaror och fler besök.

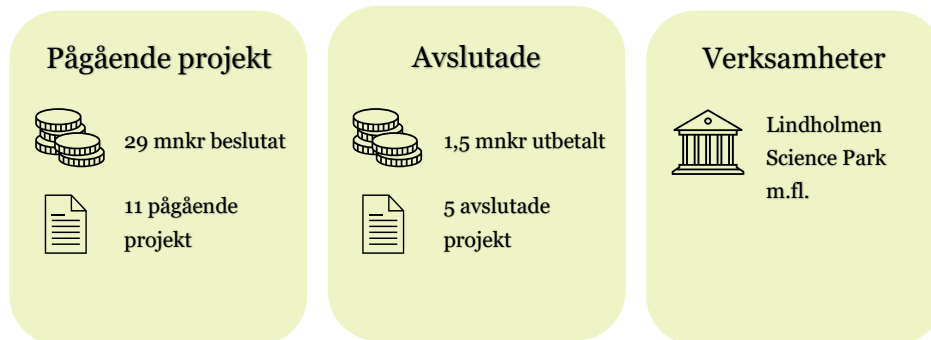
Projekt: Lokal Meny Grön och Digital
Projektägare: Lokalproducerat i Väst

Framtidens mobilitet

Framtidens mobilitet innefattar transporter av både personer och gods. Området fokuserar på behoven, teknikutvecklingen och samhällsspridning av energieffektiva fordon, smarta, säkra och uppkopplade transporter samt flexibla transportsystem.
(*Programmet Stärka innovationskraften 2022-2025*)

Genomförande

Inom ramen för Framtidens mobilitet finns flera större satsningar och VGR:s medfinansiering går i många fall till att skapa en bas för genomförandet. Ett sådant så kallat basprojekt handlar om CLOSER vid Lindholmen Science Park som funnits sedan 2011 med fokus på transporteffektivitet inom godstransporter. Inom ramen för verksamheten genomförs olika projekt som drivs tillsammans med partners inom områdena citylogistik, energiförsörjning, långväga transporter och digitaliserad logistik.

Andra satsningar är SAFER vid Chalmers Tekniska Högskola som har fokus på trafiksäkerhet inom alla transportslag inklusive oskyddade trafikanter, Triple-F vad gäller forskning om fossilfria godstransporter samt ElectriCity vad gäller elbussar inom kollektivtrafiken.

AstaZero har fokus på testning av trafik- och fordonssäkerhet. Under hösten 2023 invigdes en ny testarena (Volvo Autonomous Solutions) för autonoma arbetsmaskiner och lastfordon. Testarenorna möjliggör att så autentiska miljöer som möjligt skapas utifrån den typer av platser som dessa fordon förväntas jobba och köra i, som olika kurvor, möten med andra fordon, lutningar i upp- och nerförsbackar.

Vid Chalmers Tekniska högskola finns även ReVeRe som bland annat handlar om drönarteknik för sjukvården samt Lindholmens Science parks

satsning på utveckling av företagskluster inom mjukvara och elektromobilitet vid MobilityXLab.

Reflektioner

Framtidens mobilitet fokuserar på utveckling på transportsystemnivå och särskilt på användningen av hållbara framtidslösningar i transportsystemet. Det finns en större portfölj av basprojekt som utvecklats och förfinats över tid och som finansierats i flera perioder med nationella medel och regional medfinansiering. Några av dessa nämns ovan under genomförande.

Därtill finns även forskning och utveckling inom mjukvara för autonoma fordon och farkoster. Även dessa insatser är basprojekt/plattformar där de egentliga utvecklingsaktiviteterna drivs i separata projekt med ytterligare och extern finansiering. Framdriften och styrning av flera av dessa plattformar är en av uppgifterna inom Framtidens mobilitet. Resultat från den större volymen av externfinansierade projekt sker löpande men de rapporteras inte i detalj utan finns med i sammanfattning när basprojekten slutrapporteras). Resultaten från de sammantagna utvecklingsaktiviteterna som basprojekten genererar karaktäriseras av mycket hög uppväxling och regional nytta i förhållande till VGR:s stödandel av basprojektens medfinansiering.

Exempel på resultat

AstaZero är en fysisk testmiljö för autonoma fordon och automatiserade funktioner i fordon och trafiksystem. Det övergripande målet för projektet Virtuell och reell logistik (nu FLX Zone) var att hjälpa små- och medelstora företag, främst inom området relaterade till transport och logistik. En genomförd utvärdering () anger att AstaZero slagit in på en tydlig och ny väg för att omfamna SMF för att möjliggöra nya partnerskap. Detta i sig bedöms som en avgörande pusselbit för Västsveriges framtid i fordonsindustrin. Man lyfter i utvärderingen bland annat att det har genomförts seminariedagar speciellt riktade till SMF, en digital tvilling över ett logistikcenter har tagits fram samt att Syftet med detta är att underlätta för SMF att testa och utveckla produkter och tjänster, samt att SMF:s tillgänglighet till AstaZeros virtuella och reella testmiljöer har ökat. Helhetsbedömningen är att det finns goda förutsättningar för nästa steg även om det också finns utmaningar, t.ex. kommer det krävas arbete kring förtydligande vad som kan göras, budskap, målsättning och intentioner.

Projektet: Virtuell och reell logistik
Projektägare: AstaZero

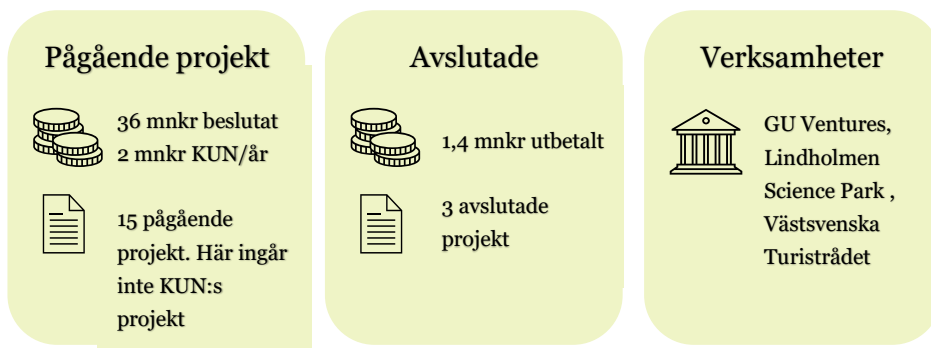

Besöksnäring, kulturella och kreativa näringar

Besöksnäring samt de kulturella och kreativa näringarna (KKN) stärker Västra Götalands attraktionskraft och förmåga till förnyelse. Fokus ligger på utvecklingen av hållbara destinationer, nyskapande design och gestaltning, samt utveckling och produktion av bland annat spel, film och digitala utvecklingstjänster.

(Programmet Stärka Innovationskraften 2022-2025)

Genomförande

Besöksnäringen i Västra Götaland har återhämtat sig efter pandemiåren med en fortsatt stark tillväxt. Branschen möter utmaningar inom kompetensförsörjningen och i att rusta små och medelstora företag så att de kan vara ett föredöme för en hållbar omställning. Det finns en infrastruktur att luta arbetet mot genom Turistrådet Västsverige och den innovationssatsning som initierades 2021 vid Lindholmen Science Park.

Turistrådet Västsverige har fortsatt arbetet med att ställa om branschen mot ökad hållbarhet genom Hållbarhetsklivet där närmare 600 företag och 45 kommuner anslutit sig och där företagen kompetensutvecklas inom såväl social som miljömässig hållbarhet. Trenden mot ökad naturturism, vandring och cykling öppnar upp affärsmöjligheter för näringslivet under förutsättning att samverka mellan aktörerna skapas. Genom projektet Dalsland Trail har grunden lagts för att möjliggöra etablerandet av en 45 mil lång rekreativ led genom Dalsland där befintliga leder knyts till centralorter, tågstationer, turistattraktioner, boenden, kulturella sevärdheter och museer.

Västra Götalandsregionens satsning på att undersöka möjligheten för att etablera en innovationsmiljö för upplevelseindustrin (besöksnäringen och delar av KKN) har fortgått under 2023, benämnd XperienceNext. Projektet

har möjliggjort för besöksnäringen och Kulturinstitutioner att delta i satsningar som främjar innovationskraften. Verksamma inom främst besöksnäringen har i och med satsningen en ingång till innovationsstödsystemet som tidigare inte fanns och ett samarbete mellan destinationsbolagen och innovationssystemet har utvecklats. De kulturella och kreativa näringarna är dock så breda att de inte kan omfattas av ett och samma initiativ och bedöms delvis fångas upp även i andra satsningar som stöds av VGR, till exempel Visual Arena vid LSP och Spelutvecklingen i Skövde, Filmklustret i Trollhättan och satsningen på Textile Movement i Borås.

Om Västsverige ska vara fortsatt ledande som filmregion krävs insatser som stöttar företagen att ställa om mot nya digital distribution och förändrade publikbeteenden samt de nya tekniker som utvecklas för filmproduktion. I början av året genomfördes därför Industry Scene - Nordens ledande marknadsplats för filmproduktion - vid Göteborgs Filmfestival. Här kunde västsvenska filmprojekt finna samarbeten och finansiering, talangutvecklingsprogram genomfördes och omvärldsbevakning i form av seminarier och föreläsningar lockade över 350 deltagare på plats. Det övergripande temat var hållbarhet och digital transformation.

Brewhouse Inkubator har under året fortsatt utveckla sin verksamhet mot att bli en "excellent" inkubator med inriktning mot scenkonst och musik i gränssnittet mot ny teknik. Här har bland annat starten av en förinkubator lanserats, som syftar till att öka inflödet till inkubatorn och nå ut brett till passande bolag och idéer. Brewhouse har fortsatt arbetet med att utveckla affärsutvecklingsverktygen och startat ett utvecklingsprojekt för inkubatorer inom CreARTive Sweden.

Under året har även skett ett par branschspecifika företagsfrämjande projekt inom litteratur samt samtida produktion, bland annat genomförde Nätverkstan Kultur en förstudie i syfte att fånga upp strukturella utmaningar för att driva förlag och andra verksamheter inom det litterära fältet i Västra Götaland och finansiering av plattformen SPOK (Samtida produktion och konsumtion). Här matchas små företag/kreatörer inom form och design med lokala tillverkningsföretag, vilket skapar affärsmöjligheter, hållbara företag, och bidrar till cirkulära affärsmodeller.

Som del i Västra Götalandsregionens påverkansarbete och i syfte att synliggöra utmaningar och möjligheter för kulturella och kreativa näringar svarade regionen på betänkandet vad gäller Kreativa Sverige! Nationell

strategi för främjande av hållbar utveckling för företag i kulturella och kreativa branscher¹⁶.

Reflektioner

Sammanfattningsvis sker en mängd insatser där besöksnäringen och de kulturella och kreativa branscherna kan främjas i sitt entreprenörskap och företagande och det sker initiativ som på sikt kan accelerera forskning, test och demonstration för styrkeområdet, även om det är i sin linda. Det som saknats är en samlad bild över kreativa näringars roll i omställningen och en analys över de olika delbranschernas utmaningar och möjligheter. Då det nationella analysunderlaget Kreametern inte längre tas fram har Västra Götalandsregionen en än viktig roll att utarbeta och synliggöra relevant analysunderlag för Västsverige. Ett analysarbete initierades därför under året och fortgår under 2024 med syftet att ta fram en samlad rapport över kopplingen mellan KKN¹⁷, innovation och omställning med förslag på insatsområden. Bland annat har det identifierats att potentialen för design och arkitekturbranschen att i än större utsträckning bidra till att stärka innovationskraften och hur designmetodik kan nyttjas för hållbar omställning och cirkulära affärsmodeller. Dialog har påbörjats för att utforska hur arkitektur/designbranschen kan bidra till framtidsstudier och innovationer, vilket fortgår och planeras bli satsningar under 2024.

För besöksnäringen har det under året tagits fram en statistikrapport¹⁸ som bland annat belyser arbetsmarknaden i förhållande till åldersgrupper, utbildningsnivåer och skillnader mellan delregioner.

¹⁶ SoU 2022:44, https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2022/08/sou-2022_44/

¹⁷ KKN verkar inom delbranscherna mode, litteratur och press (tidning, förlag, bibliotek), scenkonst (dans, kulturutbildning, musik), reklam, bild och form (design, foto, bildkonst, hantverk, slöjd), audiovisuellt (film och TV, dataspel, radio), arkitektur, litterärt och konstnärligt skapande samt kulturarv (muséer, arkiv, historiska och arkeologiska platser, byggnadsvård).

¹⁸ <https://mellanarkiv-offentlig.vgregion.se/alfresco/s/archive/stream/public/v1/source/available/sofia/rs7897-268913469-696/surrogate/Bes%C3%B6ksn%C3%A4ring%202023.pdf>

Exempel på resultat

Open Wood är en möjlig test- och demomiljö för cirkulär design och hantverk i ett nedlagt pappersbruk i Dals-Långed i Bengtsfors kommun. Mötesplats Steney som under flera år erhållit projektfinansiering har på ett lyckosamt sätt lyckats förena lokala resurser med de möjligheter som Göteborgs universitet genom HDK Valand erbjuder. På sikt är förhoppningen att den excellenta forskningen inom hantverk och formgivning kan knytas till framväxten av en testbädd för möbelindustrin som bidrar till att idéer och lösningar som ökar takten i omställningen och till cirkulära affärsmodeller. Samtidigt gynnar framväxten av en utvecklingsmiljö även platsens attraktivitet och är unik i sin placering i en landsbygdscontext där frågor om landsbygdsutveckling och flöden från lokal naturresurser kan praktiserars.

Projektet: Mötesplats Steney

Projektägare: GU Ventures

En av Västra Götalands starkaste branscher inom kulturella och kreativa näringar är modebranschen. Här krävs dock en omställning mot hållbara affärsmodeller som kan vara svårt att finansiera som enskilt företag. Genom projektet "Cirkulära eventkläder" kunde eventet Way Out West och West Pride, utgöra testbädd och skyltfönster för möjligheten till cirkulära affärsmodeller, där hållbara produkter och tjänster inom mode/design utvecklades och användes. I projektet nyttjades överskottsmaterial från arbetskläder för att ta fram kollektioner till volontärer på eventen och second-handkläder uppdaterades med tryck och såldes som merchandise. Satsningen har resulterat i att fler event i Sverige nu söker hyrlösningar för eventkläder och företag börjar testa affärsid+en och där idéer och lösningar som ökar takten i omställningen utvecklas.

Projektet: Cirkulära eventkläder

Projektägare: Science Park Borås

Bilaga 1: Förteckning över projekt

De projekt som återfinns nedan har bedömts till största del beröra den aktuella prioriteringen. När kategorisering på insatsområde respektive styrkeområde framgår har kategorisering skett utifrån detta.

DNR	Projektägare	Projektname	VGR-medel
	Entreprenörskap och nyföretagande		
MRU 2023-00437	Ung Handlingskraft Sverige Ideell Förening	Youth for Change 2	1 904 800
MRU 2023-00468	Drivhuset Göteborg	Green Retail	670 000
MRU 2023-00528	STARTcentrum Social Impact Ekonomisk Förening	Emax Sverige 2023	350 000
MRU 2023-00522	Connect Väst	Förstärkning av affärsutveckling	850 000
MRU 2023-00513	Science Park Skövde	Level Up Swedish Game Industry	5 250 000
MRU 2023-00566	Venture Cup Sverige	Sverigefinalen Venture Cup 2023	200 000
MRU 2023-00706	Coompanion Göteborgsregionen	Projekt Årsmöte REVES och konferens Social Economy 2023	220 000
MRU 2023-00702	Connect Väst	Redo för kapital	4 500 000
MRU 2023-00696	Västsvenska Handelskammaren	Exportcenter Väst	6 475 448
MRU 2023-00708	GBG Tech Week	Projekt Gothenburg Tech Week 2023	250 000
	Utveckla marknader och tillämpningar		
MRU 2023-00927	Innovatum Progress AB	Kommunernas klimatlöften 2024	300 000
KUN 2023-00738	Westside Musci Sweden	Utökade insatser inom internationell musikexport för västsvenska artister och bolag	400 000
	Hållbar industri		
MRU 2023-00496	Lindholmen Science Park	Nationell plattform för att visualisera och simulera framtida energibehov	500 000
MRU 2023-00440	RISE AB	Applikationscentrum för additiv tillverkning - Part II (AM-Center del 2)	10 000 000
MRU 2023-00515	Skogsstyrelsen	Förstudie Skogens kraft 2.0	175 000

MRU 2023-00562	Lindholmen Science Park AB	Ökad konkurrenskraft genom kunskapsförmedling	300 000
MRU 2023-00487	Industrial Development Center West Sweden AB (IDC)	Innovationsboost Skaraborg ASSAR	11 926 363
MRU 2023-00644	Paper Province	The Circular Bioeconomy Arena	1 531 000
MRU 2023-00630	RISE AB	Europeisk positionering av Västra Götaland inom textilområdet	1 907 670
MRU 2023-00628	Högskolan Väst	Anpassning till framtidens kraftsystem för små och medelstora företag	1 895 586
MRU 2023-00637	Center of Innovation	Projekt 3F i Vårgårda - Förnybart, Flex och Företag	175 000
MRU 2023-00711	Innovatum AB	Cirkulära materialflöden för träbaserade byggprodukter	153 300
MRU 2023-00703	RISE AB	Cirkulär affärsutveckling i praktiken	2 582 820
MRU 2023-00687	Miljö och regionutvecklingsnämnden, efter initiativ från koncernstab regional utveckling	Samarbete avseende etableringar för grön omställning i Västra Götaland	13 500 000
MRU 2023-00685	Industrial Development Center West Sweden AB (IDC)	ASSAR - Nästa generationens laboratoriemiljö (NGL) inom kraftelektronik och nya elmotorkoncept	8 000 000
MRU 2023-00705	RISE AB	SELMA - Samverkan kring ElektrifieringsMöjligheter i en Attraktiv region	8 999 104
MRU 2023-00707	Stiftelsen Proteko	Textile Movement Lifelong learning	7 120 068
MRU 2023-00753	Stiftelsen Chalmers Industriteknik (CIT)	Air Mobility System	300 000
MRU 2023-00779	Miljö och Regionutvecklingsnämnden, avdelning forskning-omställning-kompetens	Resurstöd kraftsamling elektrifiering - ACCEL	100 000
MRU 2023-00651	Industrial Development Center West Sweden AB (IDC)	Industry in West	34 645 748
MRU 2023-00714	Industrial Development Center West Sweden AB (IDC)	Basfinansiering ASSAR Industrial Innovation Arena	6 666 667
MRU 2023-00818	Lindholmen Science park	Sweden ICT-en satsning på cybersäkerhet i Västra Götaland	2 557 800
MRU 2023-00806	Chalmers tekniska högskola AB	Förstudie för etablering av centrum för kompetensutveckling och teknikutveckling inom batteriproduktion	300 000

MRU 2023-00837	Göteborgs universitet (HDK)	Öppet forskningsarkiv	150 000
MRU 2023-00859	Johanneberg Science park AB	BAS-finansiering Johanneberg Science park	2 000 000
MRU 2023-00879	Stiftelsen Chalmers Industriteknik (CIT)	Näringslivsutveckling för internationella forskningsanläggningar	1 100 000
MRU 2023-00852	Lindholmen Science Park	Klimat 2030-samordnare för insatsen Större marknad för biobaserade material och drivmedel	500 000
MRU 2023-00860	Lindholmen Science Park	Klimat 2030-samordnare för fokusområde Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler	1 500 000
MRU 2023-00779	Miljö- och regionutvecklingsnämnden	Resursstärkning kraftsamling elektrifiering - ACCEL	400 000
MRU 2023-00948	Högskolan Väst	Kartläggning av utbildningsutbudet till yrkesverksamma inom elektromobilitet	300 000
	Hälsa och life science		
MRU 2023-00473	Sahlgrenska Science Park	PolicyLab - tillgängliggöra legala värdekedjor för medicinteknik	250 000
MRU 2023-00636	Gothia Forum/Sahlgrenska Universitetssjukhuset	Stärkt samverkan mellan Gothia Forum och Mölndals life sciencekluster	435 942
MRU 2023-00781	Sahlgrenska Science Park	Attityd- och intressentundersökning om life science	107 750
MRU 2023-00820	Innovationsplattformen VGR	Systeminnovation för att undanröja hinder för implementering av medicintekniska produkter	1 738 000
MRU 2023-00877	Sahlgrenska Science Park	Kompetensförsörjning för framtida läkemedel	619 671
MRU 2023-00885	RISE AB	Sverige ledande inom avancerade terapier 2030-etapp 3 – regional och nationell koordinering samt internationell uppkoppling	824 604
	Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi		
MRU 2023-00445	Gröna klustret ekonomisk förening	Arena Skog	8 015 515
MRU 2023-00475	IVL Svenskt Miljöinstitut AB	Hållbar industriell produktion av fisk med AI och avancerad dataanalys - HIFAI	2 500 000
MRU 2023-00483	Innovatum Progress AB (Energikontor Väst)	BIOZE	336 560

MRU 2023-00486	Agroväst Livsmedel AB	Green Valleys 2.0	3 998 483
MRU 2023-00519	Västsvenska Handelskammaren	Företagens klimatlöften	1 143 612
MRU 2023-00493	Chalmers tekniska högskola	Swedish Wind Centre	5 000 000
MRU 2023-00627	Wargön Innovation	Innovationsmiljö för hållbar produktion och cirkulära flöden - Wargön Innovation	12 000 000
MRU 2023-00567	Agroväst Livsmedel AB	Kunskapsdrivet lantbruk i väst	5 700 000
MRU 2023-00549	Svinesundskommittén	Marin Näringslivsutveckling	300 000
MRU 2023-00650	Gröna klustret ekonomisk förening	Förstudie test och demonstrationsanläggning landbaserad fiskuppfödning	300 000
MRU 2023-00722	Innovatum AB	Förstudie Trä- och energicentrum	190 979
MRU 2023-00701	Innovatum Science Park	Nordic Seafood Summit	1 015 549
MRU 2023-00704	Innovatum Science Park	Processledning av det regionala skogsprogrammet i Västra Götaland	1 809 767
MRU 2023-00721	Innovatum Progress AB	Förnybart företagande i Väst	2 077 593
MRU 2023-00783	Borås Stad	Green Renewable Industrial Transition Hotspots (GRITH)	1 132 913
MRU 2023-00790	Agroväst Livsmedel AB	Gräsmarker i lantbruket med ökad biodiversitet och motståndskraft mot klimatförändringar - DivGrass	2 343 058
MRU 2023-00799	Innovatum Science Park AB	Blå Samverkan brygga	300 000
MRU 2023-00897	Chalmers Industriteknik	Havets Röst	100 000
	Framtidens mobilitet		
MRU 2023-00442	Lindholmen Science Park	PEPP - dubbelriktad laddning i publika miljöer	980 000
MRU 2023-00537	Lindholmen Science Park AB	Ett forum för interaktiv omvärldsbevakning av vätgas för tunga fordon	100 000
MRU 2023-00784	Borås Stad	People-centric Mobility & Logistics Hub (MoLo Hubs)	859 870
		S:A	1 939 870
	Besöksnäring, kulturella och kreativa näringar		
KUN	Budgetpost Kulturella och kreativa näringar		2 000 000
MRU 2023-00488	Lindholmen Science Park	Visual Arena MRU 2023-2025	9 000 000
MRU 2023-00527	Högskolan Borås / Science Park Borås	Cirkulära eventkläder	300 000

MRU 2023-00771	Bengtsfors kommun	Projektstöd till Dalslands Trail - förprojekt	200 000
MRU 2023-00780	Göteborg International Film Festival	Göteborg Filmfestival Industry Scene 2023-2026	3 135 000
MRU 2023-00839	Trollhättans stad	Demonstration av stadskärna för cirkulär konsumtion (DESC)	867 400
MRU 2023-00840	Science park Borås	Re:more – framtidens cirkulära handelsplatser	1 588 071
MRU 2023-00838	Mariestads kommun	Starta spelet – spelplan klimatneutrala Mariestad	500 000
MRU 2023-00816	Brewhouse Göteborg	Brewhouse inkubator 2024	3 100 000
MRU 2023-00230	Lindholmen Science Park	Medel till år tre av projektet Innovationsmiljöer för upplevelseindustrin	2 000 000
MRU 2023-00936	Lindholmen Science park	EU-kort ansökan till EU:s program Horizon för digitalisering inom kreativa näringar	150 000
	Allmänt övrigt		
MRU 2023-00568	Västsvenska Handelskammaren	Digi Tour	1 371 215
MRU 2023-00049	Lindholmen Science Park	Förlängning Medier och Demokrati	625 000
MRU 2023-00760	IVL Svenskt Miljöinstitut AB	Förstudie Cirkulär upphandling Väst	300 000

Bilaga 2: Förteckning över verksamhetsbidrag som berör programmet (2023)

De verksamheter som återfinns nedan kan beröra fler än denna prioritering. Det har här skett en bedömning till vilken prioritering som är den mest betydelsefulla.

Verksamhet	VGR belopp
Agroväst	3 800 000
Chalmers Ventures	5 200 000
Connect Väst AB	3 000 000
Cooperation Västra Götaland	2 800 000
Drivhuset Borås	850 000
Drivhuset Göteborg	1 550 000
Drivhuset Skaraborg	850 000
Drivhuset Väst	850 000

Equality Development Center West Sweden (EDCS)	1 000 000
Energikontor Väst	3 000 000
Founders Loft	1 800 000
Gothia Forum	9 500 000
GU Ventures	3 400 000
Hantverkslaboratorium GU	750 000
Johanneberg Science Park	4 000 000
Johanneberg Science Park - fokusområde Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler	1 800 000
IDC Skaraborg	5 500 000
IUC Sjuhärad	3 000 000
Inkubatorn i Borås	3 100 000
Innovationsplattformen Hälso- och sjukvård	8 500 000
Innovatum Science Park	12 050 000
IUC Väst	3 000 000
Lindholmen Science Park	8 500 000
LivsmedelsAcceleratorn	2 500 000
Lokalproducerat i Väst	4 300 000
Matix GU	1 300 000
Holohouse	850 000
RISE – fokusområde klimatsmart och hälsosam mat	1 500 000
Sahlgrenska Science Park	5 600 000
Science Park Borås	8 200 000
Science Park Borås – fokusområde Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster	1 200 000
Science Park Skövde	11 800 000
Ung Företagsamhet	5 500 000
Skolmatsakademin	1 100 000
Venture Cup Väst	600 000